

Guía Docente			
Datos Identificativos			2019/20
Asignatura (*)	Investigación Clínica I	Código	653862232
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria
Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Ciencias da Saúde/Matemáticas		
Coordinación	Estevez Perez, Maria Graciela	Correo electrónico	graciela.estevez.perez@udc.es
Profesorado	Estevez Perez, Maria Graciela Pértega Díaz, Sonia	Correo electrónico	graciela.estevez.perez@udc.es s.pertega@udc.es
Web	http://www.imedir.udc.es/mais/		
Descripción xeral	Esta materia, dividida en dous grandes bloques, completa a formación básica probabilística e estatística introducida pola materia "Estatística aplicada a Ciencias da Saúde". O primeiro bloque temático permite afondar na inferencia de dous e más mostras tanto dende un punto de vista paramétrico como non paramétrico. Pola súa banda, o segundo bloque temático, introduce ao alumnado nos métodos de xustificación do tamaño muestral para o deseño de estudos clínico-epidemiológicos e nos estudos de validación de probas diagnósticas.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Analizar datos mediante técnicas descriptivas e realizar inferencia sobre as características das poboacións a partir de información parcial obtida por mostra aleatoria			AI1 BM1 CM1 AI2 BM2 CM2 AI3 BM3 CM3 AI4 BM4 CM5 BM5 CM6 BM6 CM7 CM8
Utilizar ferramentas informáticas auxiliares á Estatística e interpretar os resultados obtidos			AI1 BM1 CM1 AI2 BM2 CM2 AI3 BM3 CM3 AI4 BM4 CM5 BM5 CM6 BM6 CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Contrastes de normalidade	1. Métodos gráficos 2. Métodos analíticos
Tema 2. Inferencia para duas mostras	1. Inferencia para duas mostras relacionadas. 2. Inferencia para duas mostras independentes
Tema 3. Introdución ao Análise da Varianza	1. Modelos ANOVA 2. Alternativas non paramétricas

Tema 4. Tamaño muestral	1. Cálculo do tamaño da mostra para estimación de parámetros. 2. Cálculo do tamaño da mostra para contrastes de hipótese. 3. Cálculo do tamaño da mostra para estudos de casos e controis. 4. Cálculo do tamaño da mostra para estudos de seguimento. 5. Cálculo do tamaño da mostra para estimación do coeficiente de correlación.
Tema 5. Estudos de validación de probas diagnósticas.	1. Validez e seguridade dunha proba diagnóstica: sensibilidade, especificidade, valores predictivos, cocientes de probabilidade 2. Aplicación clínica do Teorema de Bayes 3. Curvas ROC e área baixo a curva

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 A4 B1 B4 B5 C2 C5 C6 C7 C8	20	50	70
Foro virtual	A1 A2 A4 B1 B6 C1 C3 C6	10	24	34
Seminario	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 C1 C5 C6 C7 C8	4	10	14
Estudo de casos	A1 A2 B1 B2 B4 B5 B6 C1 C3 C6	4	12	16
Proba obxectiva	A1 A2 B1 B2 B4 C1 C2 C3 C6 C7	2	6	8
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C3 C6 C8	2	4	6
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Análise de fontes documentais	Estudo dirixido a través de material multimedia (clases gravadas, vídeos, presentacións, documentación complementaria en pdf)
Foro virtual	Ferramentas on-line de seguimiento e titorización (foros, debates)
Seminario	Seminarios (Técnica de trabalho en grupo que se caracteriza pola participación dos compoñentes do seminario a través da elaboración de documentos, a discusión e o alcance de conclusións)
Estudo de casos	Avaliación continua (controis escritos; exercicios entregados, participación na aula virtual)
Proba obxectiva	Avaliación final (exame escrito e presencial)
Traballos tutelados	Avaliación continua (traballo final onde se reflicte o dominio teórico-metodolóxico da materia e/ou exame final)

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Foro virtual	As metodoloxías empregadas no desenvolvemento da materia incluen pola sua modalidade online atención personalizada
Seminario	
Estudo de casos	
Traballos tutelados	
Proba obxectiva	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Estudo de casos	A1 A2 B1 B2 B4 B5 B6 C1 C3 C6	Controis escritos, exercicios entregados, participación na aula virtual	30
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C3 C6 C8	Traballo final onde se reflicte o dominio teórico-metodolóxico da materia e/ou exame final	30
Proba obxectiva	A1 A2 B1 B2 B4 C1 C2 C3 C6 C7	Exame escrito e presencial	40

Observacións avaliación

O

sistema de avaliação do Bloque I (tres primeiros temas da materia) en calquera das dúas oportunidades constará de dúas partes: Unha parte de avaliação continua, cun peso do 60%, que será repartido do seguinte modo: o 50% desta cualificación obterase dunha serie de cuestionarios e/ou exercicios entregados, e o 50% restante dun traballo consistente na resolución dun caso práctico. O devandito traballo pode ser realizado de forma individual ou en grupos de dous ou tres membros. Unha proba obxectiva, realizada de forma presencial na data que oficialmente estableza a ccordinación do mestrado, que constará de preguntas de resposta breve ou tipo test sobre os contidos teóricos e de interpretación de resultados procedentes do software empregado ao longo do curso. A puntuación máxima total deste primeiro bloque será de 5 puntos.

O

sistema de avaliação do Bloque II (dous últimos temas da materia), en calquera das dúas oportunidades, constará de dúas partes:

Unha parte de avaliação continua, cun peso do 60%, que se obterá da cualificación de unha serie de exercicios prácticos propostos, relacionados cos contidos deste bloque, que deberán ser realizados de forma individual e entregados a través da plataforma Moodle. Unha proba obxectiva, cun peso do 40%, realizada de forma presencial na data que oficialmente estableza a coordinación do mestrado, que constará de preguntas de respuesta breve ou tipo test e/ou exercicios prácticos sobre os contidos explicados ao longo do curso. A puntuación máxima total deste segundo bloque será de 5 puntos. A superación da asignatura requerirá aprobar, de xeito independiente, cada un dos Bloques dos que consta a materia. Para obter a calificación de NP (Non Presentado), o/a alumno/a non poderá ter participado en ninguna das actividades/metodoloxías propostas.

Para axudar a conseguir un entorno inmediato sostible e cumplir o obxectivo estratéxico 9 do "I Plan de Sostenibilidade Medio-Ambiental Green Campus FCS", os traballos documentais que se realicen nesta materia maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático. De realizarse en papel:

- a.- Non se emplegarán plásticos.
- b.- Realizaranse impresións a dobre cara.
- c.- Empregarase papel reciclado.
- d.- Evitarase a impresión de borradores, moi especialmente en cor.

Fontes de información

Bibliografía básica	Referencias básicas: Material elaborado polo profesorado do máster e posto a disposición de todo o alumnado a través da plataforma virtual Referencias complementarias: Plataforma de Innovación Sanitaria da Consellería de Sanidade e o SERGAS. Bioestadística. ANOVA: Análise da Varianza (Rosa M. Crujeiras Casais. Departamento de Estatística e Investigación Operativa da Universidade de Santiago de Compostela). Disponible en: http://fegasmultimedia.sergas.es/default.aspx?action=play&conferenceGUID=f57877d8-5dde-4313-a671-87de878d7bc4 Bioestadística: métodos y aplicaciones. Francisca Ríus Díaz, Francisco Javier Barón Lopez, Elisa Sánchez Font y Luis Parras Guijosa. Universidad de Málaga. http://www.bioestadistica.uma.es/libro/ Aula Virtual de Bioestadística. Dpto. de Matemática Aplicada (Biomatemática). Facultad de Biología. UCM. http://e-statistica.bio.ucm.es/Elementos de Bioestadística. Agustín García Nogales. Universidad de Extremadura. 2011. http://campusvirtual.unex.es/ebooks/files/file/Bioesta.pdf Atención Primaria en la Red. Metodología de la Investigación. http://www.fisterra.com/formacion/metodologia-investigacion/
Bibliografía complementaria	Referencias complementarias: Plataforma de Innovación Sanitaria da Consellería de Sanidade e o SERGAS. Bioestadística. ANOVA: Análise da Varianza (Rosa M. Crujeiras Casais. Departamento de Estatística e Investigación Operativa da Universidade de Santiago de Compostela). Disponible en: http://fegasmultimedia.sergas.es/default.aspx?action=play&conferenceGUID=f57877d8-5dde-4313-a671-87de878d7bc4 Bioestadística: métodos y aplicaciones. Francisca Ríus Díaz, Francisco Javier Barón Lopez, Elisa Sánchez Font y Luis Parras Guijosa. Universidad de Málaga. http://www.bioestadistica.uma.es/libro/ Aula Virtual de Bioestadística. Dpto. de Matemática Aplicada (Biomatemática). Facultad de Biología. UCM. http://e-statistica.bio.ucm.es/Elementos de Bioestadística. Agustín García Nogales. Universidad de Extremadura. 2011. http://campusvirtual.unex.es/ebooks/files/file/Bioesta.pdf Atención Primaria en la Red. Metodología de la Investigación. http://www.fisterra.com/formacion/metodologia-investigacion/

Recomendación

Materias que se recomienda cursar previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observación

Programa

Green Campus FCS Para axudar a conseguir

un entorno inmediato sustentable e cumplir os obxectivos estratéxicos 1 e 2 do

"III Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2018-2020)", os

traballos documentais que se realicen nesta materia:a. Solicitaranse

maioritariamente en formato virtual e soporte informático. b.

De realizarse en papel:-

Non se emplegarán plásticos. -

Realizaranse impresións a dobre cara. -

Empregarase papel reciclado. -

Evitarase a realización de borradores.PLAXIOA

detección de fraude, copia ou plaxio na redacción do traballo da materia

implicará un suspenso na oportunidade de avaliación afectada (0,0) e a remisión

directa á oportunidade seguinte. Dita circunstancia

comunicarase á Comisión Académica e ao resto de profesores do título. En caso

de que se reitere a irregularidade nunha 2ª avaliación, a Comisión poderá

solicitar ao Reitor a expulsión temporal ou definitiva do/a estudiante do título

cursado.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías